

مهرمنش

ریاست جمهوری انجام داد، تنش‌ها را تشدید کرد و مانع دیپلماسی شد را کنار بگذارد یا خیر. آیا او می‌تواند از آن نوع اظهارات تنش‌زا که صراحتاً به آن شهرت دارد، دوری کند؟

▼ موضوع مهاجرت

اولین دوره ریاست جمهوری ترامپ با برنامه مهاجرتی تندرو همراه بود که شامل سیاست بسیار بحث‌برانگیز جدایی خانواده و ممنوعیت سفر برای افراد برخی از کشورهای دارای اکثریت مسلمان بود. این بار، ترامپ وعده بازنگری چشمگیرتری در سیاست مهاجرتی ایالات متحده داده و قول داده است: «بزرگترین عملیات اخراج در تاریخ آمریکا» را انجام دهد. مشاوران ترامپ طرحی را ارائه کرده‌اند که طبق آن اداره مهاجرت و گمرک ایالات متحده حملات و دستگیری‌های گسترده‌ای را در محل کار انجام می‌دهد تا سالانه میلیون‌ها مهاجر غیرقانونی را اخراج کند. به گفته استفان میلر، مشاور فعلی ترامپ، دولت «تاسیسات نگهداری گسترده مهاجران» را احتمالاً در نگراس در نزدیکی مرز جنوبی ایالات متحده ایجاد خواهد کرد تا تعداد زیادی از مهاجرانی که انتظار می‌رود در انتظار اخراج هستند را بازداشت کند. ترامپ همچنین در نظر دارد که برنامه پناهندگان ایالات متحده را متوقف کند و برخی از سیاست‌های بحث‌برانگیزتر را از اولین دور ریاست جمهوری خود بازگرداند؛ مانند اجرای یک تغییر دیگر از ممنوعیت سفر مسلمانان. برآورد می‌شود که اجرای این طرح‌ها بیش از میلیاردها دلار هزینه داشته باشد. شورای مهاجرت آمریکا که یک گروه حمایت غیرانتفاعی است، کل مبلغ را در بیش از یک دهه ۸۸ میلیارد دلار در سال اعلام کرد. فراتر از این هزینه‌های اولیه - و تلفات انسانی هنگفت چنین سیاستی - اقتصاددان‌ها هشدار داده‌اند که انجام اخراج‌های دسته‌جمعی در مقیاسی که ترامپ پیشنهاد کرده است، ضربه دردناکی به اقتصاد ایالات متحده وارد می‌کند. تحلیل موسسه اقتصاد بین‌الملل پترسون نشان داد که اخراج‌های دسته‌جمعی پیشنهادی ترامپ - که نیروی کار کلیدی را هدف قرار می‌دهد و جایگزینی آن دشوار است - باعث افزایش تورم، کاهش تولید ناخالص داخلی ایالات متحده و کاهش اشتغال خواهد شد. این گزارش خاطر نشان کرد که بخش کشاورزی بیشترین آسیب را خواهد دید. آریل جی رویز سوتو، کارشناس سیاست در موسسه سیاست مهاجرت، می‌گوید: اجرای اصلاحات پیشنهادی ترامپ آسان نخواهد بود، زیرا احتمالاً با موانع سیاسی، قانونی و لجستیکی روبرو خواهد شد. در داخل کشور، دریافت حمایت کنگره که برای اخراج دسته‌جمعی واقعا لازم است برای دولت ترامپ بسیار دشوار خواهد بود. از نظر لجستیکی، تلاش برای شناسایی مهاجران، بازداشت آنها برای مدت طولانی بدون نقض قوانین فعلی ایالات متحده، و سپس بازگرداندن آنها به کشوری که ممکن است برای مدتی در آنجا نبوده باشند، دشوار است. با این حال، لفاظی‌ها و وعده‌های تحریک آمیز ترامپ ترس قابل توجهی را در میان جوامع مهاجر ایجاد می‌کند.

▼ آمریکا و هند

روابط ایالات متحده با هند برای چندین دهه به عنوان روابط دوحزبی تبلیغ شده است. ترامپ و نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند - که امسال برای سومین دوره انتخاب شده - رابطه‌ای برقرار کردند که بیشتر شخصی و سیاسی به نظر می‌رسید تا دیپلماتیک. تاکنون هیچ دلیلی وجود ندارد که باور کنیم این دو رهبر این مسیر را ادامه نخواهند داد. جهان‌بینی معامله‌ای ترامپ باعث ایجاد درجه‌ای از اصطکاک شد؛ به‌طوری‌که دکترین «اول آمریکا» ترامپ با سیاست «ساخت هند» مودی در تضاد بود. در مورد مهاجرت ترامپ محدودیت‌های متعددی را بر برنامه وبی‌ای H-۱B اعمال کرد که هزاران هندی هر ساله از آن برای ورود به ایالات متحده استفاده می‌کنند. درحالی‌که بایدن در اوایل دولت خود برخی از محدودیت‌های H-۱B را حفظ کرد، پس از آن بسیاری از محدودیت‌های مهاجرتی ترامپ برای هند را کاهش داد. ترامپ در گذشته برنامه H-۱B را به عنوان برنامه‌ای ناعادلانه نسبت به کارگران آمریکایی محکوم کرده است، اما تاکنون نشان نداده است که این بار چگونه با آن برخورد خواهد کرد. واشنگتن و دهلی نو اکنون در موقعیت بهتری قرار دارند. بایدن و مودی به‌طور قابل توجهی روابط دو کشور را در زمینه فناوری، تجارت و دفاع عمیق‌تر کرده‌اند و با نگرانی متقابل در مورد افزایش قدرت چین، دو کشور به هم نزدیک‌تر شده‌اند. این داینامیک احتمالاً در دوران ترامپ ادامه خواهد داشت و مخالفت با چین روابط ایالات متحده را با سایر کشورهای جنوب آسیا و همچنین منطقه هند و اقیانوس آرام تقویت می‌کند. افزایش خرید تجهیزات دفاعی ایالات متحده توسط هند نیز ممکن است این کشور را در لیست کشورهای خوب ترامپ قرار دهد، اما بیوزاری او از چندجانبه‌گرایی می‌تواند به گروه‌هایی مانند Quad آسیب برساند.

ترجمه: آرپا صدیقی

بین ناتو و روسیه بی‌طرف باقی می‌ماند. تحلیلگران خاطرنشان کرده‌اند که این بسیار شبیه به شروطی است که پوتین برای آتش‌بس مطرح کرده است.

ترامپ به‌هیچ‌وجه حامی ناتو نیست و ناتو نیز علاقه‌ای به ترامپ ندارد. ترامپ اعضای ناتو را که به این دلیل که سهم خود را در هزینه‌های دفاعی پرداخت نمی‌کنند، سرزنش کرده و حتی روسیه را تشویق کرده است که «هر کاری می‌خواهد انجام دهد». هشت کشور در بلوک ۳۲ کشوری ناتو الزام هزینه‌کرد ۲ درصدی از تولید ناخالص ملی برای هزینه‌های دفاعی را برآورده نمی‌کنند. پیش از انتخابات، ناتو تلاش کرد تا این ائتلاف را در مقابل فشارهای ترامپ ایمن کند. این بلوک از ترس اینکه دور دوم ریاست جمهوری ترامپ کمک به اوکراین را کُند یا متوقف کند، تولید تسلیحات و تجهیزات کلیدی را افزایش داد و همچنین برای تحکیم اختیارات در زمینه آموزش و تدارکات به اروپا تلاش کرد. در نشست امسال ناتو در واشنگتن، این ائتلاف مجدداً تاکید کرد که «آینده اوکراین عضویت در ناتو است» اما از ارسال دعوت‌نامه برای پیوستن کی‌یف یا تعیین جدول زمانی برای عضویت این کشور خودداری کرد. از دیدگاه روسیه، ریاست جمهوری دوم ترامپ ممکن است راه را برای روابط دوستانه‌تر بین واشنگتن و مسکو هموار کند، زیرا کرملین مدت‌هاست که رهبر جمهوری خواه را بر مخالفان دموکرات ترجیح می‌دهد. با این حال، حتی روس‌ها نیز در مورد وعده‌های ترامپ برای پایان فوری درگیری تردید دارند. دبیمتری پسکوف، سخنگوی کرملین در ماه سپتامبر گفت که این نوع تفکر «شبیه به خواب و خیال» است. ترامپ از زمان خروج از قدرت، هفت بار با پوتین صحبت کرده است. ترامپ این مکالمات را تایید نکرده و تنها گفته است که اگر هم چنین تماس‌هایی بوده، یک اقدام هوشمندانه انجام داده است. ترامپ در ماه سپتامبر با زلنسکی در نیویورک دیدار کرد. ترامپ سابقه‌ای پر در دسر با رهبر اوکراین دارد، زیرا در سال ۲۰۱۹ به دلیل فشار به زلنسکی برای فاش کردن اطلاعات محرمانه درباره بایدن و دموکرات‌ها استیضاح شد. در آن زمان، ترامپ نزدیک به ۴۰۰ میلیون دلار کمک نظامی ایالات متحده به اوکراین را متوقف کرد.

▼ آمریکا و آفریقا

سیاست ایالات متحده در آفریقا در جریان مبارزات انتخاباتی امسال چندان سروصدا ایجاد نکرد، نه ترامپ و نه کامالا هریس، نامزد دموکرات‌ها، جزئیات زیادی را در مورد برنامه‌های خود برای تصدی قدرت در آفریقا ارائه نکردند. اما اولین دوره ریاست جمهوری ترامپ سرخ‌هایی در مورد اینکه رویکرد آینده او چگونه خواهد بود ارائه می‌دهد. ابتکار منطقه‌ای ترامپ، معروف به «آفریقای شکوفا»، بر تقویت تجارت و تعمیق روابط تجاری شرکت‌های آمریکایی در این قاره متمرکز بود. با این حال، او اغلب از سیاست ایالات متحده در آفریقا به شیوه‌ای تحقیرآمیز و حتی نژادپرستانه صحبت می‌کرد، که شاید معروف‌ترین آن زمانی بود که او کشورهای آفریقایی را «کشورهای کیفی» خواند در حالی که حتی یک بار هم به آفریقا نرفته بود. از مسائل پیچیده‌تر این واقعیت است که ترامپ به طور مداوم سیاست ایالات متحده در آفریقا را در چارچوب رقابت گسترده‌تر ایالات متحده و چین ترسیم می‌کند و رهبران آفریقایی از اینکه در محافل سیاستی ایالات متحده به عنوان یک موضوع دسته دوم تلقی می‌شوند، خسته شده‌اند.

کامرون هادسون، کارشناس ارشد مرکز مطالعات استراتژیک و بین‌المللی (CSIS) می‌گوید: «ترامپ علاقه آمریکا به آفریقا را رقابتی با چین و تا حدی روسیه می‌داند.» هادسون می‌گوید، یکی از سوالات بزرگ در آینده این است که آیا ترامپ می‌تواند خودش را کنترل کند و اظهارات تحقیرآمیز در مورد آفریقا که در دور اول

ترامپ از سیاست‌های دولت بایدن ممکن است تایوان باشد. در طول مبارزات انتخاباتی، ترامپ بارها و بارها در مورد میزان حمایت ایالات متحده از تایوان در آینده تردید کرد و از همان رویکرد معامله‌ای که با بسیاری از کشورها در این جزیره اتخاذ کرده بود، استفاده کرد. او گفت تایوان باید برای دفاع به ما پول بدهد. ما با یک شرکت بیمه تفاوتی نداریم. او در مصاحبه‌ای با بلومبرگ بی‌زینس‌ویک گفت: تایوان پولی به ما نمی‌دهد. چنین اظهاراتی باعث شده است که برخی از کارشناسان مسائل چین فکر کنند که ترامپ در ازای حمایت بیشتر دفاعی آمریکا، به دنبال دستیابی به نوعی معامله با تایوان است. هزینه‌های نظامی تایوان امروز حدود ۲/۶ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور است. همانطور که رابرت اوبراین، مشاور سابق امنیت ملی ترامپ و البریج کولبی، یک مقام ارشد دفاعی پیشنهاد کرده‌اند، ترامپ ممکن است از تایوان بخوهد این عدد را افزایش دهد. کارشناسان تایوانی به فارین پالیسی گفتند که کمپانی TSMC، غول تولید نیمه‌رساناها در تایوان، تاکنون بیش از ۶۵ میلیارد دلار در کارخانه‌های جدید واقع در آریزونا سرمایه‌گذاری کرده است، اما ممکن است ترامپ برای سرمایه‌گذاری داخلی این کمپانی بیشتر تلاش کند.

اگر چه ترامپ ممکن است معامله سختی انجام دهد اما بعید است که او واقعاً حمایت از تایوان را کنار بگذارد. از جمله مشاوران ارشد بالقوه او، نظیر مایک پمپئو، وزیر امور خارجه سابق آمریکا هستند که از حامیان سرسخت تایوان است و خواستار به رسمیت شناختن رسمی استقلال تایوان شده است. ترامپ در مصاحبه‌های خود به سیاست دیرینه ایالات متحده مبنی بر ابهام راهبردی پایبند بوده و در مورد اینکه آیا ارتش ایالات متحده در صورت حمله یا محاصره تایوان توسط چین، از تایوان دفاع خواهد کرد یا خیر، تردیدی مطرح نکرده است. غیرقابل پیش‌بینی بودن شخص ترامپ نیز لایه‌ای از ابهام خاص خود را فراهم می‌کند، چه استراتژیک و چه غیراستراتژیک. هنگامی که از ترامپ در مصاحبه اکتبر خود با وال استریت ژورنال در این خصوص پرسیده شد، پاسخ داد: «من مجبور نیستم، زیرا شی چین‌پینگ، رئیس جمهور چین به من احترام می‌گذارد و می‌داند که من دیوانه هستم.» نظراتی که در نهایت بر کابینه ترامپ تأثیر می‌گذارند، بر سیاست دولت او در مورد چین نیز تأثیر خواهد گذاشت. همانطور که فارین‌پالیسی قبلاً گزارش داده بود، جنگ طلبان جمهوری خواه در مورد چگونگی رقابت موجودیتی با چین و سایر مسائل کلیدی، از جمله میزان جداسازی دو اقتصاد، اختلاف‌نظر دارند. مانند دوره اول ترامپ، این خطوط نبرد مطمئناً به کاخ سفید منتقل خواهد شد.

خود ترامپ نیز مطمئناً سیاست را شکل خواهد داد.

ترامپ بارها شنی را تحسین کرده است. او گفته: «من به رئیس جمهور شنی بسیار احترام می‌گذارم. او را خوب می‌شناسم و دوستش دارم. او اراده‌ای قوی دارد. خیلی از او خوشم می‌آید.» دوره اول ترامپ نشان داد که او تمایل دارد سیاست دولتش را به نفع سیاست روابط شخصی خود با شی چین‌پینگ تعیین کند.

▼ روسیه-اوکراین و ناتو

ترامپ از کمک‌های مالی ایالات متحده به اوکراین انتقاد کرده و از اروپا خواسته است که بار بیشتر حمایت از کی‌یف را بر دوش بگیرد. او ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهور اوکراین را به خاطر میزان پولی که از دولت بایدن برای اوکراین به دست آورده است، «بزرگترین کاسب» روی زمین نامیده و افزوده: «البته این بدان معنا نیست که من نمی‌خواهم به زلنسکی کمک کنم. چون خیلی دلم برای اوکراینی‌ها می‌سوزد.» با این حال او ابراز تردید کرده است که اوکراین بتواند روسیه را شکست دهد. ترامپ مدعی شده است که مذاکرات برای پایان دادن به جنگ روسیه و اوکراین تنها ۲۴ ساعت طول می‌کشد و این کار را قبل از مراسم تحلیف خود در ژانویه انجام خواهیم داد. اما جزئیات در مورد اینکه او چگونه قصد پایان دادن به جنگ را دارد مبهم است. ترامپ در مصاحبه‌ای با فاکس نیوز در جولای ۲۰۲۳ پیشنهاد کرد که زلنسکی و ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه را مجبور به حضور بر سر میز مذاکره کند و به رهبر اوکراین گفته که کی‌یف دیگر از آمریکا کمک نخواهد و به رهبر روسیه گفته که با کی‌یف معامله نکند، واشنگتن کمک‌های خود به اوکراین را به طور چشمگیری افزایش خواهد داد. ترامپ حتی به مراتب کمتر درباره اینکه توافق از طریق مذاکره چه شکلی خواهد بود، سخن گفته است. جی‌دی‌ونس، معاون ترامپ گفت که ترامپ این کار را به روسیه و اوکراین و همچنین اروپا واگذار می‌کند تا جزئیات توافق صلح را بررسی کنند. ونس پیشنهاد کرد که احتمالاً رسیدن به توافق مستلزم ایجاد یک منطقه غیرنظامی در امتداد خطوط نبرد فعلی است که به اوکراین اجازه می‌دهد حاکمیت خود را حفظ کند. البته اوکراین در عین حال مجبور خواهد شد از برخی از قلمروهای خود که در حال حاضر در اختیار مسکو است، چشم‌پوشد و همچنین تضمین کند که اوکراین

دیپلمات‌ها

عملیات مشترک ایران و پاکستان علیه گروه‌های تروریستی

ارتش پاکستان و نیروهای مسلح ایران شامگاه سه‌شنبه ۱۵ آبان ۱۴۰۳، مواضع گروه‌های تروریستی و تجزیه‌طلب را در ایالت بلوچستان پاکستان و استان سیستان و بلوچستان در جنوب شرقی ایران مورد حمله گسترده قرار دادند. این عملیات پس از تفاهم ایران و پاکستان بر سر حل چالش‌های امنیتی مرزی سال‌های گذشته در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳ توافق و طراحی شد و پس از سفر اخیر سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران به شهر اسلام‌آباد، پایتخت پاکستان و دیدارهای وی با مقامات سیاسی و نظامی این کشور انجام شد.

«سیدعباس عراقچی» وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در پایان سفر به پاکستان و دیدار با مقام‌های ارشد این کشور، از هماهنگی بیشتر طرفین درباره اقدام علیه گروهک‌های تروریستی خبر داد.

عراقچی شامگاه سه‌شنبه و در جمع خبرنگاران درباره سفر خود به پاکستان گفت: روز بسیار خوبی در سفر به اسلام‌آباد بود، ملاقات‌های بسیار خوبی انجام شد و توافقات بسیار خوبی هم صورت گرفت. ما هم درباره منطقه تبادل نظر داشتیم و خوشبختانه مواضع ایران و پاکستان نسبت به تحولات منطقه بسیار با هم هماهنگی دارد و به هم نزدیک است. عراقچی با بیان اینکه «در خصوص منطقه نیز تبادل نظر زیادی شد»، گفت: هم بحث افغانستان و هم بحث مقابله با پدیده تروریسم که در مرزهای دو کشور وجود دارد و ضرورت هماهنگی دو کشور برای مقابله این پدیده که هر دو طرف در ارتباط نزدیکی بین این گروهک‌ها و رژیم صهیونیستی قائل هستیم و نشانه آن نیز این بود که همان روزه که رژیم صهیونیستی اقدام به حمله تجاوزکارانه به ایران کرد، در همان لحظات گروه‌های تروریستی هم فعال شدند و متأسفانه ۱۰ نفر از نیروهای انتظامی ما را به شهادت رساندند.

این موضوع باعث تاسف است اما هماهنگی بین این دو مورد را نشان می‌دهد. وزیر خارجه ایران گفت: همین اعتقاد ر دوستان ما در دولت پاکستان داشتند و ما تصمیم گرفتیم که آن‌شاءالله به اقدامات خود در مقابله با این گروهک‌های تروریستی شدت ببخشیم و هماهنگی بیشتری داشته باشیم. عراقچی با اشاره به اینکه «در خصوص روابط دو جانبه هم بحث‌های مفصلی صورت گرفت»، گفت: زمینه‌های همکاری زیادی بین دو کشور در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی وجود دارد و روابط مردمی بین دو کشور، یک رابطه زنده و بسیار خوبی است. وزیر خارجه ایران در پایان گفت: در مجموع، سفر بسیار خوبی بود و من بسیار امیدوارتر از گذشته از این سفر بازمی‌گردم و حتماً توافقاتی که در این سفر انجام شد، برای ارتباطات بیشتر در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی بین دو کشور را ان‌شاءالله پیگیری خواهیم کرد و نتایج آن را خواهیم دید.

طبق گزارش منابع محلی، جنگنده‌های ارتش پاکستان مناطق وسیعی از کوه سبز و مناطق نکر، پروم و گرا را بمباران کرده‌اند. همچنین نیروهای مسلح ایران نیز با حملات پهبادی و راکتی حملات گسترده‌ای در مناطق مرزی انجام داده‌اند. این مناطق محل تجمع و استقرار مسلحین گروه‌های تروریستی موسوم به جیش‌العدل و گروه‌های تجزیه‌طلب بلوچستان پاکستان است. منابع رسمی دو طرف تا این لحظه جزئیات دیگری از این عملیات منتشر نکرده‌اند. لازم به‌ذکر است که نیروهای قرارگاه قدس سپاه و واحدهای ضدتروریسم فرجا اخیراً یک عملیات امنیتی در استان سیستان و بلوچستان اجرا کردند که موجب بازداشت ۱۴ تروریست و کشته شدن ۸ نفر از آنها شد. این افراد در حملات متعدد گروه تروریستی تکفیری و تجزیه‌طلب به پاسگاه‌های نیروی انتظامی نقش مهمی داشته‌اند. گروه تروریستی موسوم به «جیش‌العدل» و عناصر وابسته به سازمان‌های امنیتی آمریکا و رژیم صهیونیستی، در جریان جنگ یک سال اخیر فلسطین، همگام با اقدامات رژیم اسرائیل علیه ایران، فعالیت گسترده و حملات تروریستی زیادی را در استان سیستان و بلوچستان اجرا کردند که موجب نالمنی و شهادت ده‌ها تن از نیروهای انتظامی و مردم غیرنظامی شد. این اقدامات موجب شدت تا دولت ایران و پاکستان با یک توافق امنیتی، دست به اجرای عملیات نظامی در مناطق مرزی دو کشور بزنند و برنامه غربی‌ها برای توسعه فعالیت گروه‌های تروریستی در جنوب شرق ایران را باطل کنند.